

CÉGTÖRVÉNYESSÉGI ELJÁRÁS – NÉVTELEN BEJELENTÉS ALAPJÁN

A kérelemre megindult törvényességi felügyeleti eljárásban a cégbíróság vizsgálni tartozik, hogy a kérelmezőnek fűződik-e jogi érdeke az eljárás lefolytatásához. Ez a vizsgálat azonban nem folytatható le, ha a kérelmezők kilétüket nem tárták fel. A lényegében névtelen beadvány alapján az elsőfokú bíróságnak intézkednie sem kellett volna. /Ctv.52.§. /1/ bek. d./ pont, 54.§.(1) bek.c) pont/

A szövetkezet 2005. április 13. napján délelőtt 10 órájára közgyűlést hívott össze a szövetkezet A., Arany J. u. 24. szám alatti központjába. A közgyűlési meghívóban szereplő időpontban a szövetkezet irodaházánál a szövetkezet 44 tagjából megjelent 33 tag észlelte, hogy az irodaházban a közgyűlés nem tartható meg, mivel az irodaépület tanácskozóterme az esőzések következtében beázott, és a tetőszerkezetről a vakolat több négyzetméternyi területen lehullott. Így a megjelent tagok úgy határoztak, hogy a közgyűlést – a közgyűlést követő szokásos megvendégelés helyszínén kijelölt – vendéglőben tartják meg. A jelenlévő tagok átmentek, illetve átszállításra kerültek a vendéglőhöz, a központi irodán pedig írásbeli tájékoztatást függesztettek ki arra nézve, hogy a közgyűlés a f-i T. Vendéglőben kerül megtartásra. A vendéglőben a megjelent 33 szövetkezeti tag határozatot hozott az előterjesztésben szereplő alapszabály módosításáról, a 2004. évi zárszámadás elfogadásáról, a zárszámadás felügyelő-bizottsági véleményezéséről, a könyvvizsgáló tájékoztatójáról, illetőleg a 2005. évi tervfeladatokról. A szövetkezet az alapszabály-módosítás bejegyzése iránt terjesztett elő az elsőfokú bíróságon változásbejegyzési kérelmet.

A változásbejegyzési kérelem benyújtását megelőzően beadvány érkezett az elsőfokú bíróságra „becsapott üzletrész-tulajdonosok” aláírással, amelyben a benyújtók sérelmezték, hogy a közgyűlés nem a közgyűlési meghívóban megjelölt helyszínen került megtartásra. A beadvány alapján az elsőfokú bíróság hiánypótlásra hívta fel a szövetkezetet, – egyebek mellett – annak közlése iránt, hogy hol került megtartásra a 2005. április 13. napjára meghirdetett közgyűlés.

A szövetkezet nyilatkozatát követően az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott végzésével a változásbejegyzési kérelmet elutasította, egyben a szövetkezet 2005. április 13. napján megtartott közgyűlésén hozott határozatait érvénytelennek nyilvánította. Határozatának indokolásában megállapította, hogy jogszabálysértő a meghívóban szereplő közgyűlési helyszíntől eltérő helyen megtartani a közgyűlést, mivel a közgyűlésen részt venni kívánók alapvető joga és érdeke a közgyűlésen való megjelenés. Amennyiben pedig a meghirdetett helyszínen nem tartható meg a

közgyűlés, abban az esetben azt el kell halasztani. Az elsőfokú bíróság végzésének jogszabályi indokát nem jelölte meg.

A végzés ellen a cég terjesztett elő fellebbezést az elsőfokú bíróság végzésének megváltoztatása és a változásbejegyzésének elrendelése iránt. Fellebbezésének indokolásában hivatkozott arra, hogy a 2005. április 13-i közgyűlés előtt – a meghívóban szereplő helyszínen – a közgyűlés határozatképes volt, ugyanis 33 tag megjelent. A helyszín megváltoztatására vis maior (azaz: az irodahelyiség súlyos beázása) miatt került sor, és az újabb helyszínre a tagok átszállításra kerültek, az új helyszínre vonatkozó tájékoztató feltüntetése mellett. Az eredeti közgyűlési helyszínen pedig csak egy személy fejezte ki nem tetszését az újabb helyszín miatt, aki nem kívánt az újabb helyre átmenni. Az elsőfokú bíróság határozata folytán a fellebbezés álláspontja szerint a közgyűlésen megjelent 33 tag lett megfosztva azon alapvető jogától, hogy a közgyűlésen vegyen részt.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

Az 1992. évi I. törvény (Sztv.) 45.§. /1/ bekezdés c./ pontja szerint a szövetkezeti tag alapvető joga, hogy tanácskozási és szavazati joggal részt vegyen a közgyűlésen. Az Sztv. 21.§. /2/ bekezdése értelmében a közgyűlést – annak időpontját legalább 15 nappal megelőzően – a napirend közlésével írásban kell összehívni. A közgyűlés a tagok meghívásával azonos módon a kívül álló üzletrész-tulajdonosokat is meg kell hívni. Ha az alapszabály lehetővé teszi, a közgyűlés hirdetmény útján is összehívható. Jelen esetben a szövetkezet alapszabálya (II. és III/3. pont) a törvényi szabályozással egybehangzóan tartalmazza a szövetkezeti tagok és üzletrész tulajdonosok azon jogosultságát, hogy a szövetkezet közgyűlésén részt vegyenek, valamint a közgyűlés összehívásának szabályait azzal, hogy a közgyűlés hirdetmény útján is összehívható. Arra ugyan sem az Sztv., sem a szövetkezet alapszabálya nem tartalmaz rendelkezést, hogy a közgyűlést csak a szövetkezet székhelyére lenne kötelező összehívni, azonban a közgyűlési meghívóban rögzítettek jelentősége (így pl.: csak az abban megjelölt napirendi pontok tárgyalhatóak) miatt értelemszerű, hogy a közgyűlést csak a meghívóban megjelölt helyszínen lehet megtartani.

Ezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a helytállóan megállapított tények alapján érdemben helyes jogkövetkeztetésre jutott a tekintetben, hogy alapvető szövetkezeti tagsági jogokat érint az, hogy a közgyűlés a meghívóban feltüntetett helyszínen kerül-e megtartásra. Azonban az ítéletábra álláspontja szerint jelen, nem vitás tényállás alapján mégsem volt törvényes lehetőség arra, hogy az elsőfokú bíróság a változásbejegyzési kérelmet elutasítsa, és egyben a változásbejegyzési kérelem alapjául szolgáló közgyűlési határozatokat – törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva – megsemmisítse.

Ugyanis az elsőfokú bíróság a változásbejegyzési eljárás alatt hivatalból foganatosított törvényességi intézkedését (Ctv.54.§. /1/ bekezdés c./ pont) jelen esetben nem hivatalból észlelt törvénytörő körülmény alapján hozta meg, hanem a változásbejegyzési eljárást megelőzően előterjesztett – tartalma szerint: törvényességi

felügyeleti eljárás lefolytatása iránti – beadvány alapján, amelynek feladói, a kérelmezők kiléte azonban ismeretlen maradt, azon csak a „becsapott üzletrész-tulajdonosok” aláírás szerepelt. Abban az esetben, ha a változásbejegyzési eljárás alatt a cégbíróság hivatalból észleli, hogy a változásbejegyzési kérelem alapjául szolgáló közgyűlés összehívása jogszabálysértő – hivatalbóli törvényességi felügyeleti jogkörében – a Ctv.54.§. /1/ bekezdés c./ pontja alapján megsemmisítheti a közgyűlésen hozott határozatokat (pl.: BH.2002/66.).

Jelen eljárásbeli esetben viszont a cégbíróság a változásbejegyzési kérelem beérkezését megelőző kérelem alapján járt el törvényességi felügyeleti jogkörében. A kérelemre megindult törvényességi felügyeleti eljárásban a cégbíróság vizsgálni tartozik, hogy a kérelmezőnek fűződik-e jogi érdeke az eljárás lefolytatásához (Ctv.52.§. /1/ bekezdés d./ pont). Jelen tényállás mellett az szorult volna vizsgálatra, hogy a kérelmezőknek milyen érdeksérelmet okozott a közgyűlés meghívóban szereplő helyszíntől eltérő helyen való megtartása és mennyiben sértette a közgyűlési jelenléthez fűződő alapvető tagsági jogukat – a nem vitásan kényszerű okból kijelölt – újabb helyszínen. A törvényességi kérelem alapján ez a vizsgálat azonban nem folytatható le, mivel a kérelmezők kilétüket nem tárták fel, ismeretlenül maradtak. Erre figyelemmel nem állapítható meg a tagsági jogok sérelmének jellege, mértéke sem. A lényegében névtelen beadvány alapján pedig az elsőfokú bíróságnak intézkednie sem kellett volna.

Ezekre figyelemmel az ítéletábla az elsőfokú bíróság végzését a Ctv.20.§. /1/ bekezdése, a Pp. 259.§-a alapján alkalmazandó Pp. 253.§. /2/ bekezdése alapján megváltoztatta, egyben felhívta az elsőfokú bíróságot a kérelmezett változás bejegyzésére.

(Győri Ítéletábla Cgf.IV.25.690/2005/2.)